

GGzE en marktwerking

Bijna 700.000 mensen in Nederland hebben last van een psychische of psychiatrische aandoening. Samen met de cliënt en z'n omgeving bepaalt GGzE welke behandeling het beste aansluit op de behoefte van de cliënt. Het zo goed mogelijk functioneren en deelnemen aan de maatschappij is daarbij het uitgangspunt. Als gevolg van de toenemende specialisatie in de zorg is voor GGzE en haar cliënten een goede samenwerking met ketenpartners van groot belang. Joep Verburg, voorzitter RvB van GGzE vertelt hoe het met de marktwerking in de geestelijke gezondheidszorg (ggz) is gesteld.

Is er sprake van marktwerking?

Zorg is op te delen in drie sectoren: medische zorg, gehandicapte zorg en ggz. Binnen de ggz treffen we cliënten met eenvoudige kortdurende problemen en cliënten met meervoudige langdurige problemen. De marktwerking is vooral van toepassing op de eerste groep. In die markt zijn ook de meeste aanbieders. In een markt met veel aanbieders heeft de marktwerking een positieve uitwerking, omdat de kwaliteit vooruit gaat en innovatie wordt gestimuleerd. De tweede groep cliënten is voor veel zorgaanbieders de minst aantrekkelijke groep. Deze vraagt namelijk om meer investeringen. De druk op deze cliënten wordt groter, de budgetten echter niet, waardoor het gevaar ontstaat dat mensen met de ergste problemen het langst moeten wachten. Voor mensen met meervoudige langdurige problematiek is er ook minder te kiezen, omdat het aanbod veel geringer is. En aangezien cliënten doorgaans niet op de hoogte zijn van prijzen en tarieven is marktwerking, in zoverre daar sprake van is, een verhaal van aanbieders en verzekeraars.

Vergeten we niet waar het in de zorg eigenlijk om gaat?

De GGzE heeft heel duidelijk gekozen voor menswaardige zorg die niet alleen geënt is op de relatie tussen vrager en gever, maar ook op de omgeving, de gebouwen, de zingeving, enzovoort. Het hele plaatje moet goed zijn om het herstel zo optimaal mogelijk te laten verlopen. Natuurlijk ontkomen wij niet aan de gevolgen van marktwerking, maar het belang van de cliënt blijft altijd voorop staan.

Wat doen we aan het dreigende tekort aan werknemers?

Er is nog veel te winnen door te innoveren en efficiencylagen te maken. Dan is de situatie weliswaar minder ernstig, maar nog steeds alarmerend. We mogen het dreigende tekort zeker niet bagatelliseren. Daarom proberen we het werk zo aantrekkelijk mogelijk te maken door ook te kijken naar de kwaliteit van de arbeidsomstandigheden. Mensen moeten met hun hart kiezen en beseffen waarom ze in de zorg willen werken. De tevredenheid onder de werknemers is daarom een groot goed. Dat geldt natuurlijk niet alleen voor de ggz, maar overal in de zorgsector.

Joep Verburg

Waar liggen de werkelijke hoge kosten in de zorg?

We zouden eigenlijk niet alleen over kosten moeten praten. Er zijn ook resultaten. We leven langer en we zijn gezonder. De vraag die wij ons moeten stellen, is: wat hebben we daar voor over? En er zijn ook baten, al heb ik het gevoel dat die voor de ggz vaak worden onderschat. Mensen genezen en nemen weer sneller aan het arbeidsproces en het maatschappelijke leven deel. Maar ook op het gebied van overlast en criminaliteit beperken spelen wij een rol. Dit alles draagt bij aan een beperking van maatschappelijke kosten.

Marktwerking in de ggz: zegen of zeperd?

Dat is moeilijk te zeggen. We moeten de discussie toespitsen op het verbeteren en het menswaardig maken van de zorg. We gaan daarom meer op zoek gaan naar samenwerking met het bedrijfsleven om optimaal gebruik te maken van innovaties. Daarnaast moeten we naar een situatie toe waarin de vrager of cliënt meer zelf kan bepalen en de verzekeraars een veel kleinere stem hebben. Dan zijn we wellicht op de goede weg.